

Hilde Hagerup

Eddy Waumans

Hilde Hagerup (1976) is de dochter van Klaus Hagerup en de kleindochter van Inger Hagerup. Ze groeide op in Frederikstad en studeerde later aan de Universiteit van London. Ze geniet internationale erkenning als auteur van jeugdboeken.

Hilde Hagerups debuutroman, *Bølgebiter* (1998), is een trefzeker en gevoelig portret over gevoelens zoals eenzaamheid, onzekerheid, wreedheid en ook vriendschap in een klas van twaalfjarigen. Centraal staat Anna Rise, die zichzelf omschrijft als

*en drittunge på tolv år med gule reguleringsstenner, bollenese, musegrått hår, ingen pupper, ingen venner, ingen, ingen ting.*¹ (79)

Altijd heeft ze in de schaduw van haar beste vriendin Emma gestaan. En dan is er in dezelfde klas ook nog Petter Eriksen, met wie niemand iets te maken wil hebben:

Hvem kjenner ham best, da? sa Frøken B. utålmodig.

Ingen svarte

[...]

En av dere må da kjenne ham i hvert fall? Hm? En av dere må ha vært sammen med ham etter skolen av og til?

Stemmen til Frøken B. dirret.

*Ikke spør, Frøken B., tenkte jeg. Ikke spør.*² (134-135)

Bittet (2007) is een psychologisch knappe, ontroerende jeugdroman waarin Hilde Hagerup in een eenvoudige, directe stijl een treffend beeld schetst van een outcast.

*Aller mest skammet han seg over seg selv. Jonas Nilsen lå på ryggen i senga og skjøt på seg selv med et luftgevær som ikke fantes. Han løfta hånda mot ansiktet og kjente blodet fosse ut av en usynlig hull i panna*³ (112)

De veertienjarige Jonas Nilsen heeft het niet gemakkelijk. Zijn moeder zit in de

¹ een snotaap van twaalf met gele tralietanden, wipneus, melkboerenhondenhaar, geen borsten, geen vrienden, niemand, niets. (69) (vertaling Clementine Luijten)

² "Wie kent hem dan het beste" vroeg juffrouw B. ongeduldig.

Niemand gaf antwoord.

[...]

"Iemand van jullie moet hem toch kennen? Hmm? Iemand moet toch af en toe na schooltijd met hem opgetrokken zijn?"

De stem van juffrouw B. beefde.

Niet verder vragen, juf, dacht ik. Niet verder vragen. (vertaling Clementine Luijten)

³ Het meest schaamde hij zich over zichzelf. Jonas Nilsen lag op zijn rug op zijn bed en schoot op zichzelf met een windbuks die niet bestond.. Hij bracht zijn hand naar zijn gezicht en voelde het bloed uit een onzichtbaar gat in zijn hoofd spuiten. (87) (vertaling Eva Gerlach)

gevangenis nadat ze in dronken toestand een dodelijk verkeersongeval veroorzaakt heeft. Het contact met zijn vader verloopt erg stroef. Op school is hij een eenzaat: hij heeft "lærevansker" en wordt "klassens pervo" genoemd. De opmerking van directrice Ellen

*Mobbing har vi aldri hatt problemer med i denne klassen*⁴ (126)

getuigt dan ook van grote naïviteit.

In een poging om zijn eigen zelfbeeld op te krikken en zijn moeder op te vrolijken vertelt hij haar tijdens zijn bezoeken aan de gevangenis een hoop dingen die niet waar zijn. Eén daarvan is dat hij een vriendinnetje heeft – Bobby. En dat wordt een probleem want de dag waarop zijn moeder vrijgelaten wordt komt dichterbij. Misschien is Tone (nieuw in de klas en met opvallend grote borsten) wel de oplossing. Maar:

*Ingen blir kjæreste med ham som kommer på enhjuls sykkel når alle andre kjører Skoda.*⁵ (160)

In *Løvetannsang* (2002) rekest Hilde Hagerup via een genuanceerd portret van tiener Gerd Anette Larsen (opnieuw) af met de myte van de onschuldige kindertijd.

Tiener Gerd Anette Larsen is geen doetje:

*Det var for mange hyggelige og snille folk i vår familie da jeg ble født, men det fantes en stor, tom, god plass for en sur, gretten snørrunge, og den plassen tok jeg. Den plassen var helt min egen.*⁶

en de situatie thuis helpt niet echt: haar vader is een aantal jaren geleden net voor hij dertig werd tijdens een boottochtje omgekomen. Gerds twee jaar oudere zus Siv die hem vergezelde overleefde het ongeluk wel, maar is sindsdien erg moeilijk te benaderen. Financieel heeft hun moeder het niet breed. En dan is er nog Gerd en Sivs oma, die meedingt naar de titel van onaangenaamste grootmoeder van de eeuw.

Op school is Gerd ook een beetje een buitenbeentje, net zoals de løvetann uit de Noorse titel een overlever, maar niet populair:

*Det var helt fint, og det hadde vært helt fint, og plutselig hagla det. Vet du hva som skjedde? Alle stemorsblomstene døde. Ikke bare stemorsblomstene heller. Hvitveisen og blåmeisen og rosene mine. De eneste som klarte seg, var løvetennene*⁷

⁴ We hebben nooit problemen gehad met pesten in deze klas. (99) (vertaling Eva Gerlach)

⁵ Niemand wil de vriendin zijn van iemand die op een eenwieler rijdt als alle anderen Skoda rijden. (124-125) (vertaling Eva Gerlach)

⁶ Er waren te veel sympathieke, lieve mensen in ons gezin toen ik werd geboren, maar er was een grote, lege, prima plek voor een sacherijnige, vervelende snotneus, en die plek pikte ik in. (6) (vertaling Bernadette Custers)

⁷ Het was prachtig weer, en het was al een tijdlang zo prachtig, en plotseling hagelde het. Weet je wat er gebeurde? Alle viooltjes gingen dood. En niet alleen de viooltjes trouwens. De witte anemonen en de blauwe anemonen en mijn rozen. De enige bloemen die het overleefden, waren de paardebloemen. (186) (vertaling Bernadette Custers)

Alleen met de jongens Hasse en Einar kan ze wel over de baan, en ze heeft ook één vriendin: Kasja, die zichzelf ook een beetje op een eiland in de klas bevindt. Maar die vriendschap komt onder druk te staan wanneer er een meisje uit Oslo in de buurt komt wonen. Maja lijkt er immers plezier in te scheppen de twee anderen uit elkaar te spelen.

Hilde Hagerup får fram hvordan venninneforhold overskygger alt annet i denne sårbare alderen. Det er ikke grenser for hvor utspekulert trioen er mot hverandre.

Og hun har et skarpt blikk for hverdagsdetaljene som røper oss for hverandre. En av tingene som gjør inntrykk er Gerds opplevelse av økonomisk klasseforskjell. Hagerup skriver usentimentalt og dweler ikke ved enkeltheter, de er bare der: mors sprukne hjelpepleierhender, de stive, utvaskede håndklærne på badestranda, gjesten som sprenger kvoten av fiskeboller til middag, redningsvestene av den utdaterte typen.⁸

schreef Mette Hofsødegård. Jonas Bakken was erg te spreken over de structuur van de roman:

Romanen har ingen enkel, kronologisk handling, men veksler mellom fortellingen om de tre jentene og de stadig tilbakevendende minnene om faren. Noe som også fyller en stor del av romanen, er de fantasiene som Gerd bruker til å forklare alt hun ikke får vite: hva som skjedde med faren, og hva Kasja og Maja gjør når hun selv ikke er til stede. Alt dette er med på belyse Gerd fra ulike sider og gir leseren et godt innblikk i hennes sinn.⁹

⁸ Hilde Hagerup toont hoe op deze kwetsbare leeftijd de relatie tussen de vriendinnen al het overige overschaduwet. Er komt geen einde aan hoe gehaaid de drie zich tegenover elkaar gedragen.

En ze heeft een scherpe blik voor de alledaagse details die ons aan elkaar verraden. Een van de dingen die indruk maakt is hoe Gerd het sociaaleconomische klassenverschil ervaart. Hagerup weert sentimentaliteit en blijft niet stilstaan bij details, ze zijn er gewoon: de ruwe handen van haar moeder, die ziekenverzorger is, de stijve, versleten gewassen handdoeken op het badstrand, de bezoeker die zijn quotum visballetjes overschrijdt, de ouderwetse reddingsvesten.

⁹ De roman heeft geen eenvoudig, chronologisch handelingsverloop maar alterneert tussen het verhaal over de drie meisjes en de telkens weerkerende herinnering aan [Gerds] vader. Ook de fantasieën waarmee Gerd probeert te verklaren wat ze niet weet (wat er met haar vader gebeurd is, wat Kasja en Maja doen als ze niet bij hen is) nemen een belangrijke plaats in de roman in. Dit alles zorgt ervoor dat Gerd vanuit verschillende standpunten belicht wordt en de lezer een goed beeld van haar karakter krijgt.

Bølgebiter

Hilde Hagerup, Bølgebiter, Oslo (Aschehoug God Bok-serien), 2002 ISBN 978-82-03-24351-6

Hilde Hagerup, Golfbewegingen, vertaald door Clementine Luijten, Amsterdam/Antwerpen (Piramide), 2000 ISBN 978-90-245-3618-4

Bittet

Hilde Hagerup, Bittet, Oslo (Aschehoug), 2008, ISBN 978-82-03-25033-0

Hilde Hagerup, Bijt!, vertaald door Eva Gerlach, Amsterdam/Antwerpen (Querido), 2009, ISBN 978-90-451-0977-0

Løvetannsang

Hilde Hagerup, Løvetannsang, Oslo (Aschehoug), 2011 ISBN 978-82-03-25369-0

Hilde Hagerup, Zomerzeer, vertaald door Bernadette Custers, Amsterdam/Antwerpen (Em. Querido's Uitgeverij), 2005, ISBN 978-90-451-0204-7

De recensie van Mette Hofsødegård stond in "Dagbladet" van 15.01.2003
<http://www.dagbladet.no/kultur/2003/01/15/358727.html>

De recensie van Jonas Bakken komt van de website "Barnebokkritikk":
<http://www.barnebokkritikk.no/modules.php?id=5&name=Reviews&rop=showcontent>